

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

Z Á P I S

ze 7. schůze
výboru pro evropské záležitosti
konané dne 23. března 2022

Přítomni: Berkovcová Jana, Bžoch Jaroslav, Helebrant Tomáš, Jáč Ivan, Wenzl Lubomír, Benešik Ondřej, Carbol Jiří, Beitz Petr, Major Martin, Staněk Pavel, Pošarová Marie, Zlínský Vladimír, Berki Jan, Exner Martin, Potůčková Lucie, Kolář Ondřej

Omluveni: Babišová Andrea, Fifka Petr, Bělou Roman, Pokorná Jermanová Jaroslava

Schůzi výboru zahájil předseda O. Benešik v 8.00 hodin. Připomněl, že byla svolána na základě usnesení č. 30 přijatého na 6. schůzi dne 9. března 2022. Konstatoval, že pozvánky byly všem včas rozeslány a návrh pořadu mají poslanci k dispozici /*hlasování 13-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Carbol Jiří – pro, Beitz Petr – pro, Major Martin – pro, Staněk Pavel – pro, Pošarová Marie – pro, Zlínský Vladimír – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, v příloze/.*

Výbor přijal usnesení, kterým zmocňuje předsedu výboru ke stanovení termínu příští schůze, k jejímu svolání a k přípravě jejího pořadu /*usn. č. 37, hlasování 14-0-0, Berkovcová Jana – pro, Bžoch Jaroslav – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Benešik Ondřej – pro, Carbol Jiří – pro, Beitz Petr – pro, Major Martin – pro, Staněk Pavel – pro, Pošarová Marie – pro, Zlínský Vladimír – pro, Berki Jan – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, v příloze/.*

Návrh pořadu schůze:

1. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 24. – 25. března 2022 v Bruselu
2. Sdělení předsedy
3. Různé

1. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 24. – 25. března 2022 v Bruselu

Předseda O. Benešik přivítal náměstka pro řízení Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády Štěpána Černého, který přišel členy VEZ informovat o pozicích ČR.

Zasedání Evropské rady začne ve čtvrtek 24. března večer, předcházet bude mimořádný summit NATO, kterého se zúčastní prezident USA Joe Biden, a Summit G7.

Na program Evropské rady jsou zařazena témata:

1. Ruská agrese vůči Ukrajině
2. Bezpečnost a obrana
3. Energetika
4. Hospodářské záležitosti
5. Koordinace boje s Covidem-19
6. Vnější vztahy
7. Eurosummit

Ad 1.) Evropská rada naváže na závěry z jednání ve Versailles. ČR podporuje pomoc Ukrajině, pokračuje v humanitární i vojenské pomoci. Premiér Petr Fiala navštívil prezidenta Volodymyra Zelenského minulý týden osobně.

EU otvírá myšlenku vzniku mezinárodního trust fundu k poválečné obnově Ukrajiny. EU podporuje zařazení Ukrajiny mezi kandidátské země EU, na summitu ve Versailles o tom byla vedena šestihodinová diskuse.

Evropská komise připravuje nástroj evropského rozpočtu na pomoc ukrajinským uprchlíkům. ČR žádá materiální solidaritu. Absorpční kapacita ČR není neomezená.

Ad 2.) Ministři zahraničních věcí schválili tzv. Strategický kompas, kterým se ER bude zabývat. Měl by se stát strategickým dokumentem EU pro oblast bezpečnosti a obranné politiky. EU se zaváže ke zvýšení investic do obrany a obranného průmyslu.

Ad 3.) Členové ER budou pokračovat v diskusi v návaznosti na dohodu o postupném ukončení závislosti EU na dovozu ruského plynu, ropy a uhlí. Konkrétními kroky jsou diversifikace přepravních tras, zavedení povinných minimálních zásob plynu v EU, podpora domácích zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a opatření proti vysokým cenám energií. V této oblasti jsou různé názory členských států, jedna skupina žádá regulaci a zastropování cen energií, druhá ponechání tržního řešení. ČR jako předsednická země bude hrát v této debatě aktivní roli.

Pro vládu ČR je prvořadá energetická bezpečnost, proto navrhuje dočasné zpomalení odklonu od emisně více intenzivních zdrojů jako jsou např. uhelné elektrárny.

Ad 4.) V hospodářské oblasti jsou důležité kroky vedoucí k prohloubení a posílení odolnosti vnitřního trhu. Součástí je i rozšíření sítě dohod o volném obchodu s demokratickými státy. ER se bude také věnovat doporučením evropského semestru a hospodářské politice eurozóny.

Ad 5.) EU má v současné době přebytek vakcín proti covid-19, snaží se je vyvážet do ostatních států.

Ad 6.) ER připraví summit EU-Čína, který se uskuteční 1. dubna 2022. Unii bude zastupovat předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen a předseda Evropské rady Charles Michel.

Tématem bude také dlouhotrvající politická krize v Bosně a Hercegovině, která podala přihlášku do EU.

Ad 7.) Eurosummit by měl zasednout v rozšířeném formátu včetně členských států mimo eurozónu. Aktuálními tématy budou ekonomická situace v eurozóně, dokončování bankovní unie a unie kapitálových trhů.

Př. O. Benešík se zeptal, jaký je další prostor pro případné sankce vůči Rusku a jestli se bude na summitu NATO diskutovat o situaci v Mariupolu. Minulý týden se účastnil konference v Paříži, která se týkala soběstačnosti Evropy i v potravinové oblasti. Rusko brání Ukrajině, aby zásobovalo severní Afriku obilím, zde hrozí potravinová krize.

Nám. Š. Černý uvedl, že sankce je možné uvalit ještě na další banky, pomocí kterých je placen plyn. Bylo by možné platby provádět prostřednictvím notářské úschovy jako např. v Íránu a peníze předat Rusku později. Také je možné přidat další osoby na sankční seznam. ČR ale nemá zákony umožňující mapovat aktiva těchto osob. K Mariupolu uvedl, že nyní je třeba zasít, aby bylo možné Afriku zásobovat obilím z této oblasti. V rámci summitu NATO se bude jednat o vojenskou pomoc Mariupolu.

Př. O. Benešík upřesnil, že pšenice je ozim, je tedy již zasetá, ale bude potřeba ji následně sklídit.

Posl. M. Exner se minulý týden zúčastnil zasedání OECD. Předpokládá se zvýšení cen potravin o 20 %. Důležité je zajistit energie na příští sezonu. Zajímalo jej, jestli budou probíhat jednání o restartování německých jaderných elektráren a jestli bude mít ruský Gazprom nadále pronajaty zásobníky plynu v Evropě. Zeptal se také, jestli ČR uvažuje o vstupu do eurozóny.

Př. O. Benešík uvedl, že Rakousko je proti jaderné energii, ale určité náznaky změny názoru jsou u nich patrné.

Nám. Š. Černý uvedl, že téma restartu jaderných elektráren otevírá v Německu opozice, která byla minulých 16 let v koalici. Debatovat se bude i o posunu ukončení těžby uhlí, důležitého zdroje energie pro ČR. Zásobníky Gazpromu jsou kontroverzním tématem. V programovém prohlášení vlády není vstup ČR do eurozóny, Ministerstvo financí ale není k euru kritické, firmy budou moci vést účetnictví v eurech. Do eurozóny se chystá vstoupit Chorvatsko a Bulharsko.

Př. O. Benešík se dnes setká s předsedou sněmovního výboru pro spolkové a evropské záležitosti a regionální vztahy Bavorského zemského sněmu Tobiasem Gotthardtem, zjistí informace o jaderné energetice v Německu.

Posl. J. Berkiho zajímalo, jestli jsou vedeny diskuse o postojích Srbska a Maďarska, kteří nechtějí sankce proti Rusku a kde bude EU hledat nové zdroje rozpočtu.

Nám. Š. Černý konstatoval, že společné zájmy zemí V4 přirozeně konvergují, ne však ve vztahu k Rusku. Role Maďarska je klíčová v oblasti rozšiřování EU např. o země západního Balkánu, tuto problematiku řídí maďarský komisař pro sousedství a rozšíření Oliver Várhelyi.

Evropská komise zvažuje, jak přenést prostředky na uprchlickou krizi, vyslala delegaci do Polska a ČR. Platit budou členské státy, ČR bude pravděpodobně čistý příjemce. Do nově vznikajícího trust fundu budou přispívat členské státy i soukromé subjekty dobrovolně.

Posl. M. Pošarová se zeptala, jestli plánuje ČR zastavit vývoz obilí, aby nedošlo k velkému zvýšení cen potravin. ČR má uložené prostředky v ruské bance jako akcionář, zajímalo ji, jaký je způsob řešení této situace.

Nám. Š. Černý uvedl, že není možné zakázat soukromým subjektům vývoz z ČR, bylo by to porušení primárního práva EU. ČR má podíl ve dvou ruských bankách z dob RVHP, vystoupit musí na základě mezinárodní smlouvy v právním procesu.

Př. O. Benešík informoval, že Ministerstvo zemědělství prověřuje možnosti zastropování cen potravin. Stát má také strategické zásoby pšenice. Cena je dnes dvojnásobná.

Posl. I. Jáč se zeptal, jestli vláda přehodnotí těžbu velkých zásob uhlí, které ČR má.

Nám. Š. Černý odpověděl, že uhelná komise navrhla omezit těžbu uhlí do roku 2033, k zastavení těžby ale má dojít dřív.

Posl. T. Helebrant informoval, že referendum o využití jaderné energie proběhlo v Rakousku již na přelomu 70. a 80. let, těsná většina hlasovala proti jádru. Nyní jsou již tyto technologie zastaralé a není možné je obnovit. V Německu je plánována odstávka na konec roku 2022, zprovoznění těchto elektráren by bylo náročné. Důležité je obnovit těžbu uhlí.

Konstatoval, že důležitá olejina na Ukrajině – slunečnice - se seje v polovině dubna, je otázka, jestli zde budou k seti podmínky.

Př. O. Benešík uvedl, že k určitému posunu dochází, Němci v minulosti odmítali břidlicový plyn, v současnosti staví terminály pro jeho dovoz.

Posl. V. Zlínský požádal o přiblížení Strategického kompasu.

Nám. Š. Černý informoval o jaderné renesanci v Belgii, která nezavře své dvě jaderné elektrárny, i když to původně plánovala. Strategický kompas je dlouhodobá zahraničně-politická strategie, ujasnění si nepřítelů a závazek zřízení vojenských sil EU na podporu NATO. V červnu se uskuteční summit NATO v Madridu, kde bude tato vojenská podpora potvrzena.

Př. O. Benešík uvedl, že důležitá bude debata o revizi zelené agendy.

Mpř. L. Potůčková informovala, že Bulharsko a Maďarsko již zakázaly vývoz obilovin. Bulharsko formou celních omezení. Konstatovala, že ČR je závislá na dovozu jaderného paliva z Ruska. Západočeská univerzita a ČVUT pracují na využití vyhořelého jaderného paliva na vytápění.

Nám. Š. Černý uvedl, že jaderné palivo je možné dovážet i odjinud než z Ruska.

Podle posl. P. Beitla je odklon od uhlí politickou otázkou uměle zaviněnou emisními povolenkami. Proto podnikání v tomto oboru není možné. Uhlí je v současné době strategicky důležité, proto je nutné emisní povolenky zrušit.

Nám. Š. Černý potvrdil, že budou vedeny diskuse o změnách v energetické politice.

Posl. P. Staňka zajímalo, jestli jsou stanoveny kvóty k přijímání uprchlíků, nebo se o nich bude mluvit.

Nám. Š. Černý odpověděl, že kvóty neexistují, cílem ČR není vyhánět ukrajinské uprchlíky z ČR. Někteří se ale postupně přesouvají do dalších členských států, např. do Irska, Portugalska, nebo na Maltu.

Př. O. Benešík navrhnul usnesení, ve kterém výbor pro evropské záležitosti bere na vědomí informaci o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 24. – 25. března 2022 v Bruselu /*usn. č. 38, hlasování 7-0-0, Benešík Ondřej – pro, Beitl*

Petr – pro, Major Martin – pro, Staněk Pavel – pro, Exner Martin – pro, Potůčková Lucie – pro, Kolář Ondřej – pro, v příloze/.

Schůze skončila v 9. 15 hodin.

/zapsala Eva Hadravová/

Pavel Staněk v. r.
ověřovatel výboru

Ondřej Benešík v. r.
předseda výboru